

به نام خدا

آموزش راهبردهای انجام تکالیف در دانش آموزان با ناتوانی یادگیری

مولفان :

آتنا رضائیان جویباری

شهربانو رمضانی

مریم حسین زاده مبرهن

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: رضائیان جویباری، آتنا، ۱۳۶۲
عنوان و نام پدیدآور: آموزش راهبردهای انجام تکالیف در دانش آموزان با ناتوانی یادگیری / مولفان
آتنا رضائیان جویباری، شهربانو رضانی، مریم حسین زاده مبرهن.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۰۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۸۷-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: دانش آموزان با ناتوانی یادگیری - آموزش راهبردهای انجام تکالیف
شناسه افزوده: رضانی، شهربانو، ۱۳۶۱
شناسه افزوده: حسین زاده مبرهن، مریم، ۱۳۵۶
رده بندی کنگره: PN۲۱۴۴
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۰۴
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۵۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: آموزش راهبردهای انجام تکالیف در دانش آموزان با ناتوانی یادگیری
مولفان: آتنا رضائیان جویباری - شهربانو رضانی - مریم حسین زاده مبرهن
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زیرجد
قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۸۷-۵
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات.....	۹
مقدمه	۹
بیان تدریس و تکالیف دانش آموزان توانا و ناتوان	۱۰
اهمیت بین پیشرفت تحصیلی و تکالیف دانش آموزان	۱۴
فصل دوم: ادبیات اختلالات یادگیری در انجام تکالیف	۱۷
اختلال یادگیری	۱۷
طبقه بندی	۱۸
نظریه های ناتوانی یادگیری	۲۰
نظریه های ادراکی- حرکتی	۲۰
نظریه های زبان	۲۰
نظریه های عصب شناختی	۲۱
نظریه های یادگیری مبتنی بر مغز	۲۱
نظریه های رفتاری	۲۲
روانشناسی تحولی	۲۲
نظریه های شناختی شامل پردازش روان شناختی و مدل پردازش اطلاعات	۲۲
ناتوانی یادگیری و مشکلات یادگیری	۲۳
ویژگی کودکان با ناتوانی یادگیری	۲۴

مشکلات پیشرفت تحصیلی	۲۴
اشکال در زبان گفتاری	۲۴
مشکلات ادراکی، ادراکی-حرکتی و هماهنگی کلی	۲۴
مدت زمان انجام تکلیف	۲۵
مشکلات حافظه ای، شناخت و فرا شناخت	۲۶
مشکلات هیجانی-اجتماعی	۲۶
برآورد درصد و شیوع	۲۷
سبب شناسی	۲۹
عوامل ژنتیکی	۲۹
عوامل ارگانیکی و بیولوژیکی	۳۰
عوامل محیطی	۳۰
ارزیابی و تشخیص	۳۱
انواع اختلال یادگیری	۳۲
اختلال خواندن	۳۲
اختلال نوشتن	۳۳
اختلال ریاضی	۳۳
درمان شناختی-رفتاری	۳۴
مدل درمانگری شناختی-رفتاری	۳۶
ویژگی کلی درمان شناختی-رفتاری	۳۷

۳۸	درمان شناختی- رفتاری برای کودکان
۴۰	اصول اولیه درمان شناختی رفتاری
۴۰	مدیریت رفتار خود
۴۱	خود کنترلی رفتار
۴۳	مزایای خود مدیریتی
۴۴	کاربردهای خود مدیریتی
۴۵	روشهای خود مدیریتی
۴۶	تعیین رفتار هدف
۴۶	خود نظارتی
۴۷	کاربردهای خود نظارتی در موقعیتهای کلاسی
۴۷	خود نظارتی توجه
۴۸	خود نظارتی بر عملکرد تحصیلی
۴۹	خود ارزیابی
۴۹	خود تقویت دهی
۴۹	خود تنظیمی
۵۱	نظریه های خود تنظیمی
۵۲	نظریه فعالیت
۵۲	نظریه پردازش اطلاعات
۵۳	نظریه ساخت گرایی اجتماعی

۵۳	نظریه شناختی - اجتماعی
۵۶	قوانین یادگیری از نظر روانشناسان
۶۰	پیشینه تجربی
۶۳	فصل سوم: اجرای فرآیندهای اختلالات و ناتوانی در دانش آموزان
۶۳	آزمودنی اول (زهرا)
۶۴	آزمودنی دوم (علیرضا)
۶۵	آزمودنی سوم: امیر رضا
۶۶	آزمودنی چهارم: محمد
۶۷	آزمودنی پنجم: امیر حسین
۶۸	معرفی موقعیت
۶۹	طرح و منطق استفاده از آن
۶۹	تاثیر روش مورد بررسی را بر فرد، فرد آزمودنی ها نشان می دهد
۷۱	سازمان دهی اجرای مداخلات درمانگری
۷۲	نحوه سازماندهی و صورت بندی اجرای بسته آموزشی خود مدیریتی
۷۲	جلسه اول تعیین رفتار هدف و تعریف عملیاتی آن
۷۳	جلسه دوم آموزش خود نظارتی
۷۳	جلسه سوم آموزش خود ارزیابی
۷۴	جلسه چهارم آموزش ثبت داده ها
۷۴	جلسه پنجم آموزش کشیدن نمودار برای رفتار خود

- ۷۵..... جلسه ششم آموزش خود تقویت دهی
- ۷۶..... ابزارهای اندازه‌گیری و اعتبار و روایی آنها
- ۷۶..... مشاهده مستقیم رفتار
- ۷۸..... فرم تاریخچه دوره کودکی
- ۷۹..... آزمون هوش ریون
- ۷۹..... شیوه تجزیه و تحلیل داده ها

فصل اول: کلیات

مقدمه

یادگیری یک امر مهم و سرنوشت ساز در زندگی هر فرد است. این امر از لحظه تولد و حتی قبل از آن، آغاز می‌شود. ولی از زمان ورود به مدرسه اهمیت فوق العاده‌ای پیدا می‌کند. خصوصاً یادگیری خواندن و نوشتن از اهمیت بیشتری برخوردار است. در این میان افرادی وجود دارد که در امر یادگیری آن دچار مشکل هستند. این کودکان از وضعیت جسمانی و هوش بهنجار برخوردارند، به خوبی صحبت می‌کنند، با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند و از مهارت‌های خود یاری^۱ برخوردارند ولی عملکرد تحصیلی آنها با آنچه که انتظار می‌رود، تفاوت چشمگیری دارد (شکوهی یکتا، ۱۳۸۵).

هوش کودکان با مشکلات یادگیری معمولاً عادی است این کودکان سخت تلاش می‌کنند تا از برنامه‌های آموزشی پیروی نمایند، تمرکز داشته باشند و در خانه و مدرسه به نحوه پسندیده‌ای رفتار کنند. اما متأسفانه با وجود سعی و تلاش بسیار باز در انجام تکالیف درسی ناموفق عمل کرده و شکست می‌خورند (رجیبی و همکاران، ۱۳۹۱).

تکالیف مدرسه‌ای از مهم‌ترین فعالیت‌های بعد از مدرسه است این فعالیت‌ها به مجموعه وظایفی که، برای دانش آموزان توسط معلم مدرسه تعیین می‌شوند و بایستی در زمان تعطیلی کلاس‌های درسی انجام گردند اطلاق می‌شوند (کوپر، ۱۹۸۹، به نقل از امین زاده و سرمد، ۱۳۸۸). پژوهشگران معتقدند که تکالیف مدرسه فرضی در اختیار دانش آموزان می‌گذارد تا تمرین بیشتری درباره مفاهیم ارائه شده در کلاس داشته باشند. معلمان می‌توانند با ارائه تکالیف مدرسه از اوقات دانش آموزان بعد از تعطیل مدرسه به منظور یادگیری بهتر استفاده کنند و والدین نیز از روند آموزشی فرزندان آگاه می‌شوند (امین زاده و سرمد، ۱۳۸۸).

با توجه به مشکلات دانش آموزان واجد LD در انجام تکالیف و لزوم ارائه مداخله درمانی

---

^۱ self-help skill